Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 03/11/2026 16:26
Sayı: E-120.07.03-1975980

COP31 TÜRKİYE ANTALYA

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/36488 GK 45
7/38512 } GK 83
7/38513 }
7/41947 GK 130
7/42405 GK 132
7/43015 GK 143
7/45585 GK 175
7/46912 GK 3
7/48898 } GK 12
7/48900 }

Sayı : E-85112434-610-9117885
Konu : Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : a) 20.11.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1738383 sayılı yazınız.
b) 12.01.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1775544 sayılı yazınız.
c) 30.03.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1826790 sayılı yazınız.
ç) 02.04.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1828355 sayılı yazınız.
d) 21.04.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1841955 sayılı yazınız.
e) 19.06.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1879435 sayılı yazınız.
f) 28.07.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1902900 sayılı yazınız.
g) 17.09.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1941574 sayılı yazınız.

İlgi yazılar ekinde yer alan soru önergelerine ilişkin Bakanlığımızca hazırlanan cevaplar Ek'te sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Nuri ERSOY
Bakan

Ek: Liste ve Cevaplar (19 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Doğrulama Kodu: 2B554870-65FF-4063-8B53-11964FC5523E Doğrulama Adresi: https://www.turkiye.gov.tr/ktb-ebys

Cumhuriyet Bulvarı No: 4 Ulus Altındağ / ANKARA
Telefon No: (312) 470 8000 Belge Geçer No: (312) 470 5131
http://www.ktb.gov.tr http://sgb.ktb.gov.tr
KEP Adresi : kulturveturizmbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için:Hasgül ÇAKAN
İşletme İşçisi
Telefon No:(312) 470 50 05

Türkiye

7/36488 GK45

AMASYA MİLLETVEKİLİ SAYIN REŞAT KARAGÖZ'ÜN 7/36488 ESAS SAYILI SORU ÖNERGESİNE BAKANLIĞIMIZCA HAZIRLANAN CEVAP

Bakanlığımız (Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü)'ca;

Amasya ili sınırları içerisinde, korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı olarak tescil edilmiş toplam 1.112 kültür varlığı bulunmaktadır. Bunların; 523'ü anıtsal ve sivil mimarlık örneği yapı, 114'ü mezarlık (şehitlik, mezarlık, hazire, kaya mezarı vb.), 39'u kalıntı ve 436'sı (5 kentsel sit, 431 arkeolojik sit) sit alanıdır. Tescilli taşınmazlar arasında ayrıca 56 cami, 7 medrese, 2 külliye, 7 han, 35 hamam ve 34 kaya mezarı yer almaktadır.

Son 20 yıl içerisinde 216 tescilli taşınmaz kültür varlığına ilişkin restorasyon projesi, Koruma Bölge Kurulu kararları ile uygun bulunmuştur. Harap durumda bulunan veya ciddi yıkılma riski taşıyan tescilli yapılara ilişkin işlemler, 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu ve ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda yürütülmektedir. Acil müdahale gerektiren yapılara ilişkin değerlendirmeler ise Koruma Bölge Kurulu kararları çerçevesinde gerçekleştirilmektedir.
2863 sayılı Kanun uyarınca korunması gerekli taşınmaz kültür varlıklarının özgün nitelikleri korunarak yaşatılması esastır. Aynı Kanun'un 10'uncu maddesi kapsamında tescilli taşınmazların onarım ve restorasyonuna ilişkin projelerin, mülkiyet sahibi ilgili idareler veya gerçek ve tüzel kişiler tarafından Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğüne iletilmesi hâlinde, başvurular Koruma Bölge Kurulunca öncelikle değerlendirilmektedir.

Bakanlığımız Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü yatırım programı kapsamında aktarılan ödeneklerle Amasya ilinde 2002-2025 yılları arasında aşağıdaki proje ve uygulamalar gerçekleştirilmiştir.

<u>Tamamlanan Projeler</u>

- Amasya Harşena Kalesi Proje Yapımı (2006),
- Amasya Sokak Sağlıklaştırma ve Çevre Düzenleme Projesi (2009),
- Amasya Sultan Mesud Türbesi Proje Yapımı (2018),
- Amasya, Hatuniye Mahallesi, 454 Ada, 48 Parselde bulunan Hazeranlar Konağına ilişkin rölöve, restitüsyon, restorasyon, inşaat, makine ve elektrik projelerinin hazırlanması (2023),
- Amasya Müze Müdürlüğü hizmet binasının depreme dayanımının belirlenmesi amacıyla rölöve, malzeme dayanımı, zemin-temel etüdü ve analiz çalışmaları ile gerektiğinde güçlendirme, mimari, makine ve elektrik tadilat projelerinin hazırlanması (2025),
- Amasya Hazeranlar Konağı Proje Yapımı (2023).

Tamamlanan Uygulamalar

- Amasya Hazeranlar Konağı Onarımı ve Teşhir-Tanzimi (2008),
- Amasya Harşena Kalesi Onarımı ve Çevre Düzenlemesi (2008),
- Amasya Müzesi Onarımı, Donanımı ve Teşhir-Tanzimi (2008),
- Amasya Harşena Kalesi Onarımı ve Çevre Düzenlemesi (2010),
- Amasya Müze Müdürlüğü Hizmet Binasının Doğalgaza Dönüştürülmesi (2011),
- Amasya Müzesi Revize Güvenlik Sistemi Kurulması (2011),
- Amasya Saraydüzü Kışla Binası Millî Mücadele Müzesi ve Kongre Merkezi Binasının Doğalgaza Dönüştürülmesi (2013),
- Amasya Saraydüzü Kışla Binası Revize Güvenlik Sistemi Kurulması (2014),
- Amasya Müzesi Revize Yangın İhbar Sistemi (2014),
- Merzifon Kızlar Mektebinin müze ve kütüphane olarak düzenlenmesine yönelik restorasyon uygulaması (2017),
- Amasya Sokak Sağlıklaştırma Uygulamaları (2014).

Öte yandan, Amasya Müzesi (Hazeranlar Konağı) Onarım ve Teşhir-Tanzimi işi 2024-2028 yılları yatırım programı kapsamında devam etmektedir.

Koruma Bölge Kurulu kararları doğrultusunda yürütülen uygulamalar, Koruma Uygulama ve Denetim Büroları (KUDEB) ve/veya ilgili idareler tarafından denetlenmektedir. Uygulamalar, Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlıklarının Yapı Esasları ve Denetimine Dair Yönetmelik hükümleri çerçevesinde, gerekli mesleki yeterliliğe sahip proje müellifleri ve uygulama sorumluları tarafından gerçekleştirilmektedir.

Bakanlığımızca, Taşınmaz Kültür Varlıklarına Yardım Sağlanmasına Dair Yönetmelik kapsamında, özel hukuka tabi gerçek ve tüzel kişilerin mülkiyetinde bulunan korunması gerekli taşınmaz kültür varlıklarının korunması, bakım ve onarımına yönelik ayni, nakdi ve teknik destek sağlanmaktadır. Bu kapsamda Amasya ilinde 2005-2026 yılları arasında 66 taşınmaza proje yardımı, 51 taşınmaza ise uygulama yardımı yapılmış olup toplam 117 taşınmaz bu desteklerden yararlanmıştır.

Bakanlığımızca, kültürel mirasın korunması, yaşatılması ve gelecek kuşaklara aktarılması amacıyla, tescilli taşınmaz kültür varlıklarına yönelik koruma ve onarım çalışmaları, herhangi bir ayrım gözetilmeksizin ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda sürdürülmektedir. Bakanlığımıza tahsisli taşınmaz kültür varlıklarına ilişkin proje ve restorasyon çalışmaları ise yapının kültürel ve mimari değeri, korunma durumu, yapısal ihtiyaçları ile yatırım programı, bütçe imkânları ve tasarruf tedbirleri dikkate alınarak etaplar hâlinde planlanmaktadır.

Amasya Harşena Dağı ve Pontus Kral Kaya Mezarları, 2015 yılında UNESCO Dünya Mirası Geçici Listesi'ne kaydedilmiştir. Alanın yönetim planı ile Dünya Miras Listesi adaylık dosyasının hazırlanmasına yönelik olarak Bakanlığımız ile Amasya

Belediye Başkanlığı arasında iş birliği protokolü imzalanmış olup çalışmalar ilgili kurumların koordinasyonunda yürütülmektedir.

Söz konusu iş birliği kapsamında hazırlanan Amasya Harşena Dağı ve Pontus Kral Kaya Mezarları Yönetim Planı, Ağustos 2022 tarihinde Eşgüdüm ve Denetleme Kurulu tarafından onaylanmıştır.

Bakanlığımız (Tanıtma Genel Müdürlüğü, Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı Genel Müdürlüğü)'ca;

Temmuz 2021 tarihinden itibaren Tanıtma Genel Müdürlüğü ile Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı (TGA) koordinasyonunda; kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler, turizm sektörü temsilcileri ve sivil toplum kuruluşlarının katılımıyla yürütülen İl Tanıtım ve Geliştirme Programı (İTGP) kapsamında Amasya ilinde de çalışmalar sürdürülmektedir. Bu doğrultuda Valilik başkanlığında oluşturulan İl Tanıtım ve Geliştirme Kurulu aracılığıyla Amasya'nın turizm potansiyelinin geliştirilmesine yönelik faaliyetler yürütülmektedir.

Bakanlığımız (Vakıflar Genel Müdürlüğü)'ca;

Amasya ilinde Vakıflar Genel Müdürlüğü mülkiyetinde bulunan 126 adet korunması gerekli tescilli vakıf kültür varlığı bulunmaktadır. Bunlar; 50 cami, 6 mescit, 23 türbe, 11 hamam, 5 medrese, 2 han, 1 darüşşifa, 1 kilise, 1 kervansaray, 1 imaret, 3 bedesten, 3 kümbet, 1 meşruta, 1 okul, 1 muvakkithane, 1 şadırvan, 1 tabhane, 1 saat kulesi, 1 tekke, 1 kütüphane, 1 mezar, 3 hazire, 1 mektep ve 6 çeşmeden oluşmaktadır.

Son 20 yıl içerisinde Genel Müdürlük mülkiyetindeki 62 vakıf kültür varlığının restorasyonu tamamlanmıştır. Onarım ihtiyacı bulunan 4 eser ise 2027 Yılı Yatırım Programına teklif edilmiştir.

Vakıf kültür varlıklarının restorasyonları, işin niteliğine göre görevlendirilen mimar, inşaat mühendisi, elektrik mühendisi, makine mühendisi, restoratör ve sanat tarihçilerinden oluşan teknik ekiplerin gözetiminde yürütülmektedir. Tüm uygulamalar, ilgili Koruma Bölge Kurulunca onaylanan projeler doğrultusunda gerçekleştirilmekte; uygulama sonrasında da projeye uygunluk açısından gerekli inceleme ve değerlendirmeler yapılmaktadır.

Vakıflar Genel Müdürlüğü, yürürlükteki mevzuat uyarınca yalnızca mülkiyetinde bulunan vakıf kültür varlıklarının restorasyonlarına yönelik bütçe tahsis edebilmektedir.

Harşena Dağı ve Pontus Kral Kaya Mezarları'nın UNESCO Dünya Mirası Geçici Listesi'nde yer aldığı alan içerisinde; Genel Müdürlük mülkiyetindeki Şirvanlı İsmail

Türbesi, Yörgüç Paşa Camisi, Gökmedrese Camii ve Torumtay Türbesi, Halifet Gazi Türbesi, Şadgeldi Paşa Türbesi, Kadılar Türbesi, Sultan I. Mesud Türbesi, Sultan II. Bayezid Medresesi, Saraçhane Camii, Bedesten, Kilari Süleyman Ağa Camii, Taşhan, Burmalı Minare Camii, Pir Mehmet Çelebi Camii, Gümüşlü Camii, Sofular Abdullah Paşa Camii, Çilehane Külliyesi, Anber bin Abdullah Darüşşifası (Bimarhane), Mehmet Paşa Camii, Kumacık Hamamı, Bayezid Paşa Camii ile Büyük Ağa Medresesi ve Şamlar (Ayas Ağa) Mektebi ve Medresesi yer almaktadır.

Öte yandan, Amasya merkezinde bulunan Anber bin Abdullah Darüşşifası (Bimarhane)'nın UNESCO Dünya Miras Listesi'ne adaylık sürecine ilişkin çalışmalar Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü koordinasyonunda yürütülmekte olup, dosya Uluslararası Anıtlar ve Sitler Konseyi (ICOMOS) tarafından değerlendirme sürecindedir.